

Sygnatura akt III RC 262/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Ś., dnia 18-02-2015 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej III Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Beata Michurska-Gruszczyńska

Protokolant: Marta Walaszczyk

po rozpoznaniu w dniu 18-02-2015 r. w Środzie Śląskiej

na rozprawie

sprawy z powództwa B. S. reprezentowanej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w M.

przeciwko D. S.

o alimenty

I. oddala powództwo;

II. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt III RC 262/14

UZASADNIENIE

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w M., działający w imieniu uprawnionej B. S., wniósł o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego D. S. alimentów w kwocie po 400 zł miesięcznie, płatnych do rąk powódki z góry poczynając od dnia 01 października 2014r. wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia w płatności którejkolwiek z rat. Nadto domagał się zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, według norm przepisanych oraz nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności.

Uzasadniając podał, że w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego (...) M. podjął działania, celem ustalenia osób zobowiązanych do alimentacji B. S. i ustalił, że powódka posiada dzieci: M. S. i D. S.. Wskazał, że powódka jest osobą chorą na depresję, posiada orzeczony stopień niepełnosprawności. Dodał, iż B. S. z uwagi na swój stan zdrowia nie może podjąć zatrudnienia, a jej jedynym dochodem jest zasiłek stały w kwocie 529 zł miesięcznie ze środków pomocy społecznej. Zdaniem Kierownika (...) uzyskiwana przez B. S. kwota świadczenia nie zabezpiecza jej potrzeb, w zaspakajaniu których mają obowiązek uczestniczyć dzieci. W dalszej części wskazał, że syn powódki M. S. ma trudną sytuację finansową i rodzinną, ma na utrzymaniu syna i konkubinę. Natomiast pozwany D. S. nie odbiera korespondencji i utrudnia kontakt pracowników socjalnych, co uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu środowiskowego.

W odpowiedzi na pozew pozwany D. S. wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, że powódka ma męża w wieku 47 lat, który z zawodu jest malarzem, nie pracuje. W relacji pozwanego, mąż powódki ma nadużywać alkoholu. Podał, że powódka ma 50 lat, jest fizycznie zdrowa i podejmuje prace po 12 godz dziennie (zbieranie jabłek, brzoskwiń, truskawek). Odnośnie swojej sytuacji pozwany podniósł, że mieszka z żoną, matką i ojcem oraz dokłada się do opłat. Ponadto pracuje jako pracownik produkcji, i zarabia netto kwotę 1.700 zł miesięcznie. Podał, że drugi syn powódki ma 23 lata i również pracuje, zarabiając kwotę 2.500 zł miesięcznie. Z ostrożności

procesowej, pozwany podniósł, że zachowanie powódki jest nadużyciem prawa i nie zasługuje na ochronę prawną (art. 5 k.c.).

Na rozprawie w dniu 15.12.2014r. powódka B. S. wniosła o oddalenie powództwa. Twierdziła, że (...) nie informował jej o wystąpieniu z niniejszym powództwem o alimenty od syna i jest oburzona, że taki pozew wpłynął do sądu. Podała, że utrzymuje się z prac dorywczych, ma zasiłek w kwocie 656 zł. Oświadczyła, że nie potrzebuje pomocy, gdyż sama sobie radzi. Pozwany wniosł o oddalenie powództwa.

Na rozprawie w dniu 18.02.2015r. powódka B. S. wniosła o oddalenie powództwa. Pozwany wniosł o oddalenie powództwa oraz oświadczył, że cofa dowód z zeznań świadka Ł. S..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. S. jest matką pozwanego D. S., który urodził się w dniu (...) w Ś.. Powódka ma jeszcze syna M. S..

(dowody: okoliczność bezsporna,

odpis zupełny aktu urodzenia D. S., sporządzony w USC w Ś., pod numerem aktu 350/1991 - k. 5).

B. S. ma 50 lat, z zawodu jest operatorem maszyn. Zamieszkuje wraz z mężem przy ul. (...) w B., gminie M.. Wcześniej do stycznia 2015r. wspólnie z powódką i jej mężem zamieszkiwał pozwany D. S. z żoną. Powódka ma orzeczony stopień niepełnosprawności, lecz się na depresję. Utrzymuje się z prac dorywczych (zbieranie jabłek, brzoskwiń, truskawek). Otrzymuje zasiłek stały z (...) w M. w wysokości około 456 zł miesięcznie. Mąż powódki jest zdrowy, podejmuje prace dorywcze, tygodniowo uzyskuje z prac około 100 zł. Zarobione pieniądze mąż powódki przeznacza na alkohol, nie partycypuje w kosztach utrzymania.

Na miesięczne koszty utrzymania gospodarstwa domowego powódki składają się opłaty za prąd, gaz, wyżywienie w kwocie około 200-300 zł. Powódka posiada zadłużenie za wodę. Nadto powódka uprawia ogródek, z którego uzyskuje warzywa.

(dowody: kserokopie faktur za wywóz nieczystości - k. 17-23,

kserokopie pokwitowań wpłat do (...) Sp. z o.o.- k. 24-29, 31-38,

przesłuchanie informacyjne powódki B. S. - k. 43,

przesłuchanie powódki B. S., nagranie audio-video 00:03:40 – 00:09:18,

przesłuchanie informacyjne pozwanego D. S. - k. 43,

przesłuchanie pozwanego D. S., nagranie audio-video 00:09:19 – 00:14:21).

Pozwany D. S. ma 23 lata, jest bez zawodu. Obecnie mieszka wraz z żoną w mieszkaniu w Ś.. Na zakup mieszkania pozwany zaciągnął kredyt bankowy, w wysokości 150.000 zł na okres 30 lat. Wcześniej do końca stycznia 2014r. mieszkał z powódką. Gdy mieszkał wspólnie z powódką przy ul (...) w B., to partycypował w kosztach utrzymania mieszkania - opłatach za prąd, wywóz nieczystości, wydatkach na wyżywienie. Wspomagał też powódkę finansowo w kosztach zakupu leków.

Pozwany pracuje, jako pracownik produkcyjny, z wynagrodzeniem miesięcznie około 1.600-1.700 zł. Żona pozwanego pracuje, z wynagrodzeniem miesięcznie 1.500 zł. Miesięczne koszty utrzymania mieszkania pozwanego wynoszą kwotę 1.309 zł w tym czynsz – 142 zł, gaz – 50 zł, woda – 60 zł, rata za mieszkanie – 600 zł. Na miesięczne wyżywienie pozwany wraz z żoną przeznacza kwotę 600 zł. Pozwany nie ma innych (oprócz w/w kredytu) zobowiązań.

(dowody: kserokopie faktur za wywóz nieczystości - k. 17-23,

kserokopie pokwitowań wpłat do (...) Sp. z o.o.- k. 24-29, 31-38,

kserokopie potwierdzeń wpłaty do (...) S.A. - k. 30, 39,

przesłuchanie informacyjne powódki B. S. - k. 43,

przesłuchanie powódki B. S., nagranie audio-video 00:03:40 – 00:09:18,

przesłuchanie informacyjne pozwanego D. S. - k. 43,

przesłuchanie pozwanego D. S., nagranie audio-video 00:09:19 – 00:14:21).

Powiatowy Urząd Pracy w Ś. w okresie od października 2014r. dysponował ofertami pracy dla osób bez kwalifikacji zawodowych z wynagrodzeniem brutto od 1.680 zł, dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności z wynagrodzeniem brutto od 1.680 zł oraz ofertami dla pracowników produkcji z wynagrodzeniem brutto od 1.680 zł do 2.500 zł. Powiatowy Urząd Pracy we W. w okresie od października 2014r. dysponował ofertami pracy dla osób bez kwalifikacji zawodowych z wynagrodzeniem brutto od 1.750 zł, dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności z wynagrodzeniem brutto 1.700 zł oraz ofertami pracy dla pracowników produkcji z wynagrodzeniem brutto od 1.750 zł.

(dowód: zaświadczenie Powiatowego Urzędu Pracy w Ś. z dnia 05.01.2015 r. - k. 51,

zaświadczenie Powiatowego Urzędu Pracy we W. z dnia 19.01.2015r. - k. 52).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie Kierownik (...) w M., reprezentujący powódkę B. S., wystąpił z roszczeniem alimentacyjnym wobec syna powódki – D. S.. Legitymacja procesowa do wystąpienia z powództwem alimentacyjnym Kierownika (...) miała oparcie w przepisie art. 110 pkt 5 i 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (j. t. Dz.U.2014.09.19), zgodnie z którym w ramach zadań z zakresu pomocy społecznej w gminach, Kierownik ośrodka pomocy społecznej może wytaczać na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne. Wskazać w tym miejscu należy, że ingerencja organów pomocy społecznej w stosunki alimentacyjne rodziny, powinna znajdować zastosowanie w sytuacjach wyjątkowych, gdy mimo własnej aktywności i wsparcia rodziny nie można przezwyciężyć trudności. Z kolei jeżeli istnieją osoby, które zgodnie z obowiązkiem alimentacji mogą dostarczyć osobie potrzebującej niezbędnych środków utrzymania, to ich powinności wyprzedzają świadczenia z pomocy społecznej.

Obowiązek alimentacyjny i jego zakres wyznaczają przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Przepis art. 128 k.r.o. stanowi, że obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Przy ocenie zakresu obowiązku alimentacyjnego bierze się pod uwagę art. 135 § 1 i 2 k.r.o., w myśl którego to przepisu zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, a wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie albo wobec osoby niepełnosprawnej może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego - w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego. zakres świadczeń alimentacyjnych jest dwustronnie kształtowany.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony na podstawie całokształtu zebranego materiału dowodowego. Ocena jego wartości dowodowej doprowadziła, po dokonaniu subsumcji pod powyżej wskazane normy, do odmowy uwzględniania wytoczonego powództwa. W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie dowody, a w szczególności z dokumentów i przesłuchania stron B. S. i D. S. oraz twierdzenia powołane przez Kierownika (...), jednoznacznie

wskazują na brak podstaw do uznania żądania zawartego w pozwie, zaś wydanie orzeczenia zasądającego alimenty zmierzałoby do obejścia prawa.

Sąd ustalił bowiem, że powódka B. S. prowadzi wspólne gospodarstwo z mężem. Zgodnie natomiast z art. 27 k.r.i.o. oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym. Obowiązek małżonka do zaspokajania potrzeb drugiego małżonka, ma charakter alimentacyjny i wyprzedza obowiązek osób zobowiązanych w kolejności, wynikający z art. 128 k.r.i.o. Co więcej obowiązek alimentacji pomiędzy małżonkami, nie ustaje z mocy prawa z chwilą ustania, unieważnienia lub orzeczenia separacji małżeństwa. W myśl powyższego, w niniejszym przypadku to małżonek powódki B. S., jest pierwszą osobą z kręgu osób, zobowiązanych do alimentacji powódki, zobowiązany do dostarczania jej środków utrzymania w trakcie trwania małżeństwa. Tym samym przepis art. 128 k.r.i.o. i nast. stanowiących o obowiązku alimentacyjnym pomiędzy krewnymi, nie może mieć zastosowania w niniejszej sytuacji.

W ocenie Sądu Kierownik (...) nie udowodnił, że zobowiązany do alimentacji mąż powódki, z którym pozostaje ona we wspólnym gospodarstwie domowym, nie ma możliwości zarobkowych. Jak ustalono, mąż powódki jest zdrowy, podejmuje prace dorywcze, z których uzyskuje środki finansowe. Zatem obiektywnie ma on możliwość przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb powódki, jeżeli ona sama nie jest ich w stanie zabezpieczyć z uzyskiwanych przez siebie dochodów. Co więcej Kierownik (...) nie wykazał, jakoby powódka nie miała możliwości utrzymania się, znajdowała się w niedostatku. Fakt, że powódka ma orzeczony stopień niepełnosprawności, nie oznacza, że nie ma możliwości zarobkowych. Zwłaszcza, że powódka podejmuje prace dorywcze, takie jak zbieranie owoców - jabłek, brzoskwiń, truskawek. Sama też uprawia ogródek, uzyskując z niego warzywa. Podczas przesłuchania powódka podała, że radzi sobie i nie potrzebuje wsparcia syna. Tym bardziej, że zarówno w ocenie powódki, jak i pozwanego, to mąż powódki (który trwoni wszystkie zarobione przez siebie pieniądze na alkohol), w pierwszej kolejności winien być obciążony obowiązkiem alimentacyjnym wobec powódki. Sąd jednocześnie ustalił, że pozwany, gdy zamieszkiwał wspólnie z matką - B. S., tj. do stycznia 2015r. partycypował w kosztach utrzymania mieszkania - opłatach (energia, gaz, wywóz nieczystości), kupował żywność, a także dobrowolnie wspierając powódkę finansowo, kupował jej lekarstwa.

Jak wynika z zaświadczeń urzędów pracy, w okresie od października 2014r. dysponowały one ofertami pracy dla osób, zarówno bez kwalifikacji zawodowej, czy dla osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, z wynagrodzeniem miesięcznym od 1.680 zł. Zgodnie natomiast z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu wywodzi skutki prawne, zaś regulacji tej w przepisach proceduralnych odpowiada treść art. 232 k.p.c., zgodnie z którym to strony są zobowiązane wykazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Podkreślić należy, iż treść art. 6 k.c. i 232 k.p.c. oznacza, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał.

Na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, Sąd uznał, że nie zachodzą przesłanki z art. 128 § 1 k.r.o. i art. 135 k.r.o., które wskazywałyby, że powinny być zasądzone od pozwanego D. S. jakiegokolwiek alimenty, nawet w symbolicznej wysokości. Sąd wziął też pod uwagę stanowisko uprawnionej B. S. w sprawie, zaprezentowane w toku jej przesłuchania oraz podzielił argumentację. Mąż powódki podejmuje prace dorywcze, uzyskuje dochody, a zatem ma możliwości zarobkowe. W pierwszej kolejności zatem, to małżonek powódki winien przyczynić się do zaspokajania jej potrzeb. Obowiązek jednego małżonka do dostarczania środków utrzymania drugiemu małżonkowi wyprzedza bowiem obowiązek alimentacyjny krewnych tego małżonka.

Biorąc powyższe, Sąd w pkt I. sentencji wyroku, oddalił powództwo.

Orzeczenie o kosztach procesu, zawarte w punkcie II. sentencji wyroku, oparto na podstawie art. 96.1. ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz. U. 2010 r., nr 90, poz. 594 ze zm.),

stanowiącym, że nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych oraz strona pozwana w sprawie o obniżenie alimentów.